

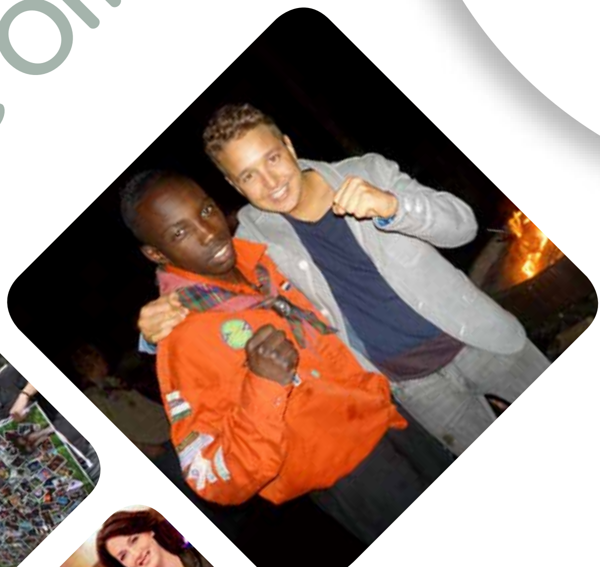

Nederlandse Publieke Omroep

Financiële Terugblik 2012

Publieke Omroep

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Financiële Terugblik 2012

NEDERLANDSE PUBLIEKE OMROEP

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Colofon

Zomer 2013

Redactie
NPO

Corporate website
publiekeomroep.nl/organisatie

Eindredactie en productie
Jack and Jones Communication

Vormgeving
Jack and Jones Communication

Fotocredits
Mark de Blok
Dennis Brussaard
Leonard Faustle
Joost Hoozemans
Wim Kluvers
Edmonde van Laar
Hans Pool
RJR Fotografie
Caroline Schröder
Hans Vink

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Algemeen

Missie Nederlandse Publieke Omroep

"De Nederlandse Publieke Omroep verbindt en verrijkt het Nederlandse publiek met programma's die informeren, inspireren en amuseren"

Om aan deze missie te voldoen wil de Nederlandse Publieke Omroep zoveel mogelijk groepen in de Nederlandse samenleving van een pluriform, kwalitatief hoogstaand programma-aanbod voorzien. De samenstelling van deze programma's staat los van zowel commerciële als politieke invloeden. De Nederlandse Publieke Omroep accentueert binnen zijn aanbod een aantal thema's waaronder journalistieke kwaliteit, kunst en expressie, representatie en het bereiken van jongeren.

Financiële Terugblik 2012

In deze Financiële Terugblik worden de baten en lasten uit de individuele jaarrekeningen van de omroepen en het overkoepelend bestuursorgaan Stichting NPO samengevoegd. Op deze wijze wordt inzicht geboden in de inkomsten en bestedingen van de Nederlandse Publieke Omroep als geheel, in vergelijking met het voorgaande jaar én de begroting. Dit rapport kan dus worden gezien als de financiële verantwoording van de gehele Nederlandse Publieke Omroep.

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de begrotingssystematiek en worden de gerealiseerde baten, lasten en een overzicht van de balans op hoofdlijnen toegelicht. Een volledige versie van het exploitatieoverzicht 2012 is terug te vinden in de bijlage.

Verantwoording over het behalen van ambities, doelstellingen en daaruit voortvloeiende activiteiten, voorkomend uit het concessiebeleidsplan, vindt jaarlijks plaats in de separaat opgestelde Terugblik. Op deze manier wordt jaarlijks verantwoording gegeven over zowel de activiteiten als over de bijbehorende baten en lasten.

In deze Financiële Terugblik worden de volgende begrippen gehanteerd:

Nederlandse Publieke Omroep: De Nederlandse Publieke Omroep (NPO) omvat alle organisaties (omroepen en Stichting NPO), die ieder vanuit hun eigen taak verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de publieke media-opdracht op landelijk niveau. De omroepen zijn dat door de verzorging van media-aanbod en de Stichting NPO omdat deze het samenwerkings- en coördinatieorgaan is voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau, bedoeld in Artikel 2.1. MW.
Omroepen: Alle landelijke publieke omroepen, de omroepverenigingen en de zogenaamde 2.42-omroepen. Wanneer er respectievelijk lokale, regionale of commerciële omroepen bedoeld worden zal dat expliciet vermeld worden.
Stichting NPO: Het samenwerkings- en coördinatieorgaan is voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau, bedoeld in Artikel 2.1. MW.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Kerncijfers Nederlandse Publieke Omroep 2012

Exploitatieresultaat 2012 (hoofdstuk 5 en 6)

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Som der bedrijfsopbrengsten	849.573	135.464	**985.037**	979.457	5.580
Som der bedrijfslasten	-847.150	-146.824	**-993.974**	-928.155	-65. 820
Som der financiële baten en lasten	4.754	757	**5.511**	1.142	4.370
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	**7.177**	**-10.603**	**-3.426**	**52.444**	**-55.870**
Over te dragen Reserve voor media-aanbod	-26.833	-16.749	**-43.582**	-	-43.582
Exploitatieresultaat na overdracht	**-19.656**	**-27.352**	**-47.008**	**52.444**	**-99.452**

In 2011 was sprake van een positief exploitatiesaldo, voornamelijk veroorzaakt door incidentele vergoedingen en het ontbreken van een superevenement als het EK en WK voetbal, de Olympische Spelen en de landelijke verkiezingen. In 2012 bedroeg het exploitatieresultaat 47 miljoen euro negatief.

Naast de hiervoor genoemde invloeden, werd dit negatieve resultaat met name veroorzaakt door een aanscherping in de Mediawet per 1 januari 2013. Dit betreft reserves die de maximale norm van 10% overschrijden. Met deze norm mag het totaal aan (bestemmings)reserves niet meer dan 10% van de uitgaven bedragen[1]. In voorgaande jaren telden de bestemmingsreserves nog niet mee. De reserves die de Nederlandse Publieke Omroep heeft bestemd voor de financiering van meerkosten die worden voorzien bij superevenementen waarvoor de rechten reeds zijn aangeschaft, tellen vanaf 2012 dus mee bij de berekening van de 10%. Door deze wetsaanpassing overschrijdt het totaal aan gereserveerde gelden het totaal aan toegestane reserves met 43,6 miljoen euro Dit bedrag dient aan het Commissariaat voor de Media overgedragen te worden. Na afdracht worden deze gelden toegevoegd aan de Algemene Media Reserve.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering, dus zonder rekening te houden met de afdracht van reserves, bedroeg 3,4 miljoen euro negatief. Dit bestaat uit een positief resultaat van 7,2 miljoen euro bij de omroepen en een negatief resultaat van 10,6 miljoen euro bij de Stichting NPO. Het positieve resultaat van de omroepen werd veroorzaakt door een combinatie van hogere programmagebonden bijdragen van derden (sponsoring), resultaat uit programmabladen en (overige) nevenactiviteiten en lagere organisatiekosten als gevolg van besparingsmaatregelen. Bij de Stichting NPO was sprake van een bijzondere waardevermindering van het pand, de vorming van een voorziening in verband met het pakket aan bezuinigingsmaatregelen enerzijds en lagere organisatiekosten anderzijds.

[1] Zie hoofdstuk 5 voor een meer gedetailleerde toelichting van deze bepaling.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Eigen vermogen (hoofdstuk 7)

Na verwerking van het exploitatieresultaat 2012 bedroeg het totale eigen vermogen voor de gehele Nederlandse Publieke Omroep, dus inclusief verenigingsreserves, 253,3 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd uit (im)materiële vaste activa ad 183 miljoen en financiële activa ad 70 miljoen euro. Een groot deel van dit vermogen is dus niet liquide, maar zit beklemd in gebouwen. Naar verwachting zullen veel panden in 2013 moeten worden afgeschreven als gevolg van de structurele waardedalingen in de kantorenmarkt. Het eigen vermogen van omroepen en hun verenigingen is zeker in deze tijden een belangrijke basis voor het verkrijgen van tijdelijke gelden onder gunstige financiële voorwaarden bij banken, zodat producties (m.n. tv-programma's) (voor)gefinancierd kunnen worden. Deze producties worden volgens de gangbare Geld-Op-Schema-systematiek pas na uitzending vergoed. Eventuele positieve exploitatieresultaten uit verenigingsactiviteiten worden toegevoegd aan de Reserve voor media-aanbod.

Overige gegevens (hoofdstuk 8)

Ultimo 2012 waren in totaal 3.522 fte's werkzaam voor de Nederlandse Publieke Omroep (2011: 3.586):

	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
FTE gemiddeld	3.206	323	**3.529**	3.608	-79
FTE ultimo	3.207	315	**3.522**	3.586	-64

In verband met de omvangrijke bezuinigingsmaatregelen die worden doorgevoerd, is het aantal fte's ten opzichte van 2011 gedaald. Dit is met name terug te vinden bij de Stichting NPO en NCRV. Naar verwachting zal het aantal omroepmedewerkers in 2013 als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen verder afnemen.

In hoofdstuk 3 wordt de opbouw van de begroting en verantwoording van de Nederlandse Publieke Omroep toegelicht. In hoofdstuk 4 wordt stilgestaan bij de relatie tussen de budgetaanvraag in MJB 2012 en de baten media-aanbod die daadwerkelijk zijn verkregen. In hoofdstukken 5 t/m 8 wordt vervolgens een uitgebreide toelichting gegeven op de hierboven samengevatte kerncijfers, waarbij de betreffende cijfers in tabelvorm worden weergegeven. Een volledig exploitatieoverzicht van de Nederlandse Publieke Omroep is in de bijlage opgenomen.

Begroting en Verantwoording Nederlandse Publieke Omroep

Nederlandse Publieke Omroep

In aanvulling op de Stichting NPO, als overkoepelend bestuursorgaan, bestaat de Nederlandse Publieke Omroep ultimo 2012 uit 21 verschillende omroepen. Deze organisaties zijn onder te verdelen in de volgende groepen:

- Omroepverenigingen, elf in totaal: AVRO, BNN, EO, KRO, MAX, NCRV, TROS, VARA, VPRO, PowNed en WNL;
- Omroepen met een kerkelijke of geestelijke grondslag (de zogenoemde 2.42 omroepen), zes in totaal: VKZ (bestaande uit IKON en ZvK), RKK, Humanistische omroep (HUMAN), Omroep Hindoe Media (OHM), Boeddhistische Omroep (BOS) en de Joodse Omroep (JO);
- Taak- en educatieve omroepen, vier in totaal: NOS, NPS, Teleac en RVU (tezamen Educom).

Op 1 januari 2011 zijn de omroepen NPS, Teleac en RVU formeel gefuseerd tot NTR. In overleg met het Commissariaat voor de Media heeft NTR een jaarrekening opgesteld waarin de cijfers van deze omroepen zijn geconsolideerd. Aangezien de huidige Mediawet geen NTR, maar NPS en Educom kent, zijn aanvullend vereenvoudigde financiële verantwoordingen voor de NPS en Educom (Teleac en RVU) opgesteld. Hiermee blijft vergelijking over eerdere jaren mogelijk. In deze Financiële Terugblik wordt uitgegaan van de baten en lasten voor de NTR als geheel.

Meerjarenbegroting en budgetaanvraag

Jaarlijks vraagt de Stichting NPO, als overkoepelend bestuursorgaan, budget aan bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Deze aanvraag is onderdeel van de Meerjarenbegroting (MJB). Hierin worden de ambities en bijbehorende activiteiten en kosten voor een begrotingsjaar toegelicht. Deze ambities en plannen vloeien voort uit de (prestatie)afspraken die met het ministerie van OCW zijn gemaakt en zijn vastgelegd in het zogenoemde Concessiebeleidsplan.

Bij de budgetaanvraag wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Het programmabudget, ter verzorging van media-aanbod.
- Het budget voor de Stichting NPO, voor de uitvoering van de kerntaken die voortvloeien uit de Mediawet (beleid & verantwoording, programmering en distributie; Artikel 2.147, derde lid) en voor taken die de Stichting NPO uitvoert ten behoeve van de gehele Nederlandse Publieke Omroep. Dit betreft onder meer het ondertitelen van programma's, uitvoeren van mediabereiksonderzoek en marketing van aanbodkanalen).

Het totale budget voor de Nederlandse Publieke Omroep wordt door OCW aan de Stichting NPO toegekend en uitgekeerd. Het programmabudget zendgemachtigden wordt vervolgens door de Stichting NPO toegekend aan de omroepen. Zij gebruiken deze baten (baten media-aanbod) voor de financiering van hun programma's en hun organisatiekosten. De activiteiten met een omroep-overstijgend en zender- en netbreed belang, die de Stichting NPO uitvoert voor de platforms Audio en Video, worden gefinancierd vanuit het programmabudget zendgemachtigden (omroepen). Zodra de jaarplannen van de platforms voor de gezamenlijkheid en de bijbehorende begrotingen zijn afgestemd met de omroepen, wordt dit budget toegevoegd aan de begroting van de Stichting NPO. De kosten die voortvloeien uit deze activiteiten worden dus verantwoord bij de Stichting NPO.

In aanvulling op het OCW-budget worden ook baten verkregen uit neven- en verenigingsactiviteiten. Na aftrek van de kosten voor deze activiteiten worden positieve resultaten door de omroepen eveneens aangewend voor de programmering. In de (meerjaren)begroting worden de begrote resultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten separaat weergegeven. Financiële bijdragen van derden aan omroepen, voor de financiering van programma's, worden vanwege het onzekere karakter van deze bijdragen niet meegenomen in de (meerjaren)begroting. De bijbehorende kosten voor deze programma's, in de vorm van directe productiekosten, worden ook niet meegenomen.
Ook kunnen efficiencymaatregelen leiden tot lagere kosten en daarmee tot een

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

positief exploitatieresultaat. Het gerealiseerde exploitatieresultaat bij omroepen kan daarom afwijken van het begrote resultaat in de MJB. Positieve exploitatieresultaten dienen aangewend te worden voor nieuwe producties van media-aanbod op radio, televisie, themakanalen en internet. Zo wordt het geld besteed waarvoor het bedoeld is; programma's die informeren, inspireren en amuseren.

Verantwoording

Na afloop van een begrotingsjaar vindt verantwoording plaats van de aanwending van de middelen die in de MJB zijn aangevraagd. De Stichting NPO stelt een eigen jaarrekening op, en de omroepen leggen via de individuele jaarrekeningen zelfstandig (financiële) verantwoording af over de door hen uitgevoerde activiteiten en besteding van omroepmiddelen.

In deze Financiële Terugblik Nederlandse Publieke Omroep worden de baten en lasten uit de individuele jaarrekeningen van de omroepen en het overkoepelend bestuursorgaan Stichting NPO samengevoegd. De Financiële Terugblik biedt inzicht in de bestedingen van de Nederlandse Publieke Omroep als geheel, waarbij tevens een vergelijking ten opzichte van het voorgaand jaar en de begroting plaatsvindt.

Op het moment van oplevering van deze Financiële Terugblik is gebleken dat de accountant van OHM een verklaring van oordeelonthouding heeft afgegeven bij de jaarrekening over 2012. De reden voor deze oordeelonthouding is gelegen in het feit dat het niet mogelijk is gebleken op economisch verantwoorde wijze de vereiste controle informatie en zekerheid te krijgen over de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde kosten. Daarnaast wordt door de accountant de aandacht gevestigd op financiële vooruitzichten van OHM in combinatie met het netto verlies over 2012 en de financiële positie, welke leiden tot een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van OHM. Op 25 juni 2013 heeft het Commissariaat voor de Media aan OHM een bestuurlijke boete van 2.500 euro opgelegd wegens het niet op eenduidige en vergelijkbare wijze kunnen verstrekken van de voor de uitvoering van de taken van de Raad van Bestuur van de Stichting NPO en het Commissariaat voor de Media benodigde informatie. Gezien het feit dat de cijfers van OHM voor de Financiële Terugblik in het perspectief van de Nederlandse Publieke Omroep geen materiële bedragen betreft en dat dit geen geconsolideerde, maar een samengevoegde jaarrekening betreft, heeft deze situatie voor deze terugblik geen directe consequenties voor de cijferopstelling. Uiteraard treedt de Stichting NPO in overleg met het Commissariaat voor de Media, die zich als toezichthouder een oordeel zal vormen over de te nemen stappen indien deze situatie voortduurt.

Financiële richtlijnen

Bij het opstellen van deze Financiële Terugblik is aansluiting gezocht bij de richtlijnen die OCW heeft vastgesteld in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 (Handboek). De Stichting NPO heeft, daar waar het Handboek dit vereist en in overeenstemming met de aan de omroepen verzonden instructies, enkele correcties aangebracht in de gegevens zoals aangeleverd door de omroepen. Deze correcties zijn afgestemd met de omroepen en vermeld in de adviesbrief, die conform de wetsopdracht elk jaar voor 1 juli door de Stichting NPO aan het Commissariaat voor de Media wordt verzonden. Het betrof met name correcties in de rubricering ten behoeve van de uniformiteit. Deze waren van niet-materiële aard, zodat deze niet nader worden toegelicht. De Financiële Terugblik is gecontroleerd door een externe accountant en voorzien van een controleverklaring. Conform het Handboek worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben. Concreet betekent dit dat de baten en lasten van programma's worden verantwoord in het jaar van uitzenden.

Het exploitatieoverzicht en de balans van de Stichting CoBO zijn voor deze Financiële Terugblik buiten beschouwing gelaten. Stichting CoBO stelt zelf een financiële verantwoording op, waarin verslag wordt gedaan van de aanwending van de door OCW beschikbaar gestelde gelden.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

OCW-budget en media-aanbod 2012

Op basis van MJB 2012 heeft de Nederlandse Publieke Omroep 792,5 miljoen euro budget aangevraagd. In het exploitatieoverzicht 2012 is in totaal ruim 781 miljoen euro aan baten media-aanbod (verkregen vanuit OCW-budget) opgenomen, die in deze Financiële Terugblik worden verantwoord.

De aansluiting tussen de budgetaanvraag (meerjaren)begroting 2012 en de baten media-aanbod in het exploitatieoverzicht kan als volgt worden gemaakt:

(x 1.000 euro)	
OCW-budget o.b.v. MJB*	**792.492**
1. Af: indexatie (niet verkregen)	-15.529
2. Af: budget CoBO (aangevraagd en vervolgens afgedragen door NPO)	-7.416
3. Bij: vergoeding taken NPO Netherlands Information Service	111
4. Bij: incidentele vergoeding liquidatiesaldo NOB Holding BV	3.679
5. Bij: incidentele vergoeding frictiekosten NPO	673
6. Bij: incidentele vergoeding frictiekosten omroepen	2.146
7. Bij: inzet niet besteed budget 2011	5.258
Totaal baten media-aanbod 2012	**781.414**

* Bron: Meerjarenbegroting 2012-2016

Toelichting:
1, **5** en **6**: de indexatie betreft een generieke vergoeding voor het opvangen van de inflatie. Deze is in 2012 wel aangevraagd, maar niet toegekend. In plaats daarvan is het bedrag toegevoegd aan de Algemene Media Reserve, in beheer van het Commissariaat voor de Media. Vanuit dit bedrag kan OCW een bijdrage verstrekken in de frictiekosten als gevolg van het omvangrijke pakket aan besparingsmaatregelen die de Nederlandse Publieke Omroep doorvoert. De (incidentele) vergoedingen voor frictiekosten die de Stichting NPO en omroepen uit de Algemene Media Reserve verwacht voor 2012 zijn toegevoegd aan het totaal van de baten media-aanbod 2012.

2: Budget aangevraagd door de Stichting NPO, afgedragen aan Co-productiefonds Binnenlandse Omroep (kortweg CoBO). Het maakt geen onderdeel uit van de baten media-aanbod van de Nederlandse Publieke Omroep.

3: De vergoeding voor de specifieke taken van de Stichting NPO t.b.v. Netherlands Information Service betreft een overgenomen taak inclusief bijbehorend budget voor een onderdeel van de voormalige Wereldomroep.

4: In 2012 kreeg de Stichting NPO onverwacht nog een (laatste) incidentele vergoeding vanuit het liquidatiesaldo NOB Holding BV, het onderdeel van de Nederlandse Publieke Omroep dat in het verleden is verzelfstandigd.

5: De Inzet niet besteed budget 2011 betreft programmabudget uit 2011 dat aangewend is voor de programmering (begin) 2012. Het kan voorkomen dat de Stichting NPO aan het eind van het jaar niet het volledig beschikbare budget heeft toegekend aan de omroepen. De belangrijkste reden hiervoor is het doorschuiven van televisieprogramma's over het kalenderjaar heen. Dit bedrag aan overlopende passiva wordt toegevoegd aan het beschikbare budget in het volgend boekjaar. Conform de financiële richtlijnen zijn de baten en lasten voor deze programma's in 2012, het jaar van uitzenden, verantwoord.
Van de 781 miljoen euro aan totale baten media-aanbod 2012 is 671 miljoen euro als programmabudget door de Stichting NPO aan de omroepen verstrekt voor de verzorging van media-aanbod op radio, televisie en internet en ter dekking van organisatiekosten. Er wordt over 2012 dus 110 miljoen euro bij de Stichting NPO als baten media-aanbod verantwoord. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

(x 1.000 euro)	
1. NPO-budget t.b.v. uitvoering reguliere kerntaken	94.672
2. NPO-budget t.b.v. uitvoering reguliere gezamenlijkheidstaken	16.183
3. NPO-budget t.b.v. uitvoering reguliere beheertaken	23.974
4. Vergoeding t.b.v. naburige rechten Muziekcentrum van de Omroep	500
5. Vergoeding taken NPO Netherlands Information Service	111
6. Incidentele vergoeding liquidatiesaldo NOB Holding BV	3.679
7. Incidentele vergoeding frictiekosten NPO	673
8. Bij: vergoeding t.b.v. programmering op geestelijke grondslag	4.226
9. Af: inzet middelen NPO t.b.v. programmering	-33.509
Totaal baten media-aanbod 2012	**110.508**

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

OCW-budget en media-aanbod 2012

Toelichting:

1 t/m **7**: toegelicht in de MJB 2012 en in de voorgaande alinea.

8: De mutatie ad 4,2 miljoen euro heeft betrekking op het omleggen van gelden voor de moslimprogrammering van de omroepgroep 2.42 naar de Stichting NPO. Deze budgetomlegging kwam voort uit het ontbreken van een moslim-omroep in 2012. Vanuit de Stichting NPO is vervolgens de verzorging van moslimprogrammering door de NTR gefinancierd.

9: De Stichting NPO zet middelen in voor de programmering vanuit inkomsten en reserves. Deze middelen maken onderdeel uit van de baten media-aanbod bij de omroepen en vormen lasten voor de Stichting NPO, dus deze bedragen komen in mindering op de baten van de Stichting NPO. In 2012 ging het om 33,5 miljoen euro. Dit bedrag is relatief hoog omdat 2012 een evenementen-jaar was.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Exploitatieoverzicht Nederlandse Publieke Omroep 2012

In 2011 was sprake van een positief exploitatiesaldo door incidentele vergoedingen en het ontbreken van superevenementen als het EK en WK voetbal, de Olympische Spelen en de landelijke verkiezingen. In 2012 bedroeg het exploitatieresultaat 47 miljoen euro negatief:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Som der bedrijfsopbrengsten	849.573	135.464	**985.037**	979.457	5.580
Som der bedrijfslasten	-847.150	-146.824	**-993.974**	-928.155	-65.820
Som der financiële baten en lasten	4.754	757	**5.511**	1.142	4.369
Over te dragen Reserve voor media-aanbod	-26.833	-16.749	**-43.582**	-	-43.582
Exploitatieresultaat na overdracht	**-19.656**	**-27.352**	**-47.008**	**52.444**	**-99.452**

Hieronder volgt een toelichting op dit verlies en de totale baten en lasten. Hierbij wordt het resultaat van de omroepen en de Stichting NPO afzonderlijk toegelicht.

Exploitatieresultaat Nederlandse Publieke Omroep

Over 2012 bedroeg het totale exploitatieresultaat 47 miljoen euro negatief. Het verlies werd met name veroorzaakt door de afdracht van 43,6 miljoen euro bestemmingsreserves aan de Algemene Media Reserve. Dit houdt verband met een aanpassing in de Mediawet per 1 januari 2013, waarmee Artikel 2.174, tweede lid, als volgt is gewijzigd:

"Het totaal van de gereserveerde gelden in een kalenderjaar bedraagt niet meer dan 10% van de uitgaven van de NPO en de landelijke publieke media-instellingen met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten, zoals opgenomen in de jaarrekening, bedoeld in Artikel 2.171, tweede en derde lid".

Wanneer het totaal aan gereserveerde gelden de maximale norm van 10% overschrijdt, moet het surplus worden overgedragen aan de Algemene Media Reserve (AMR). Het Commissariaat voor de Media beheert de AMR. De wetswijziging (Artikel 2.174, tweede lid, MW) betekent dat de stichtingsreserve van de Stichting NPO sinds 2012 onderdeel uitmaakt van de berekening en toepassing van de zogenaamde 10%-reservenorm. Ook maakt de wet geen onderscheid meer tussen algemene reserves en reserves die bestemd zijn (bestemmingsreserves). Tevens is de basis waarmee de norm aan reserves berekend wordt, gewijzigd. De maximaal toegestane reserves worden op basis van de nieuwe bepaling uitgerekend op basis van de gezamenlijke uitgaven van de Stichting NPO en de omroepen. In de oude bepaling werden de totale bruto baten als uitgangspunt voor berekening van de norm gehanteerd.

Het ministerie van OCW heeft aangegeven dat anticiperend op de wetswijziging zal worden gehandeld en dat de nieuwe berekeningsmethodiek ook voor het jaar 2012 moet worden gehanteerd. Dit betekent dat de bestemmingsreserves in de berekening en de toepassing van de 10%-norm moeten worden meegenomen en dat niet langer de bruto baten, maar het totaal aan uitgaven de basis vormt voor berekening van de norm. De lasten die verband houden met verenigingsactiviteiten en rentelasten tellen, conform Artikel 2.174, tweede lid

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Exploitatieoverzicht Nederlandse Publieke Omroep 2012

van de Mediawet, niet mee omdat deze verband houden met het verenigingsdeel (niet gefinancierd middels OCW-budget). Het normbedrag voor 2012 kan daarmee als volgt worden bepaald:

bedrag in €	
Lasten 2012	994 miljoen
Af: lasten verenigingsactiviteitenen	-31,6 miljoen
Bij: rentelasten	3 miljoen
Subtotaal: lasten t.b.v. berekening normbedrag	965,4 miljoen
Normbedrag	**96,54 miljoen**

Rekening houdend met de nieuwe maximale norm, die in absolute zin significant is gedaald ten opzichte van 2011, kan een overschrijding van de 10%-norm worden vastgesteld van 43,6 miljoen euro. Dit bedrag wordt als volgt berekend:

(x 1.000 euro)	NPO	Omroepen	Totaal
Algemene c.q. verenigingsreserve omroepen*		156.754 *	**156.754** *
Exploitatiereserve NPO	32.379	-	**32.379**
Bestemmingsreserves NPO	41.647	-	**41.647**
(Overgedragen) Reserve voor media-aanbod	31.572	34.573	**66.145**
Totaal vermogen Nederlandse Publieke Omroep	**105.598**	**191.327**	**296.925**
Totaal gereserveerde reserves (10% norm)*	**105.598**	**34.573**	**140.171**
Norm maximaal toegestaane reserves			96.589
Overschrijding norm			**-43.582**

* Algemene c.q. verenigingsreserve omroepen telt niet mee in de berekening 10% reservenorm o.b.v. art. 2.721 Mediawet 2008

Het bedrag aan over te dragen reserves komt ten laste van het exploitatieresultaat van de Stichting NPO en wordt afgedragen aan de Algemene Media Reserve. In het exploitatie-overzicht is dit bedrag opgenomen als over te dragen Reserve voor media-aanbod. Het Commissariaat voor de Media stelt eigenstandig, aan de hand van de jaarrekening van de Stichting NPO, vast of de 10%-norm is overschreden en is verantwoordelijk voor het terugvorderen van het surplus bij de Stichting NPO.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Exploitatieoverzicht Nederlandse Publieke Omroep 2012

Exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering

Als de afdracht aan de Algemene Media Reserve ad 43,6 miljoen buiten beschouwing wordt gelaten, bedraagt het saldo uit gewone bedrijfsvoering 3,4 miljoen euro negatief, waarvan 10,6 euro negatief bij de Stichting NPO en 7,2 miljoen euro positief bij de omroepen:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Som der bedrijfsopbrengsten	849.573	135.464	**985.037**	979.457	5.580
Som der bedrijfslasten	-847.150	-146.824	**-993.974**	-928.155	-65.820
Som der financiële baten en lasten	4.754	757	**5.511**	1.142	4.370
Exploitatieresultaat na overdracht	**7.152**	**-10.603**	**-3.426**	**52.444**	**-55.870**

* inclusief toerekening niet-programmagebonden eigen bijdrage omroepen

Stichting NPO

Het exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering van de Stichting NPO over 2012 bedroeg 10,6 miljoen euro negatief.

Dit negatieve exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering werd met name veroorzaakt door een bijzondere waardevermindering van vaste activa (10 miljoen euro). Bezuinigingen leiden tot een daling van de omroepbijdrage (beschikbare OCW-budget) en daarmee tot een daling van de toekomstige kasstromen. Tegelijkertijd heeft de Stichting NPO geconstateerd dat de WOZ-waarde van het bedrijfspand van de Stichting NPO fors is gedaald. Ook het huidig economisch klimaat heeft een negatieve impact op de marktwaarde van het bedrijfspand. Daarom heeft de Stichting NPO de waarde van het bedrijfspand door een onafhankelijke taxateur opnieuw laten vaststellen. Op basis van de uitkomsten heeft een afwaardering plaatsgevonden.

Voorts werd 7,3 miljoen euro toegevoegd aan de zogenoemde voorziening Herhuisvesting landelijke publieke omroep. In 2012 is met de omroepen afgesproken dat de inkomsten uit overige distributeurs worden uitgekeerd aan de omroepen. Deze inkomsten bedroegen gecumuleerd over de afgelopen jaren 7,3 miljoen euro. Dat bedrag benadert volgens het adviesrapport van de Boston Consulting Group (BCG) (april 2012) de kosten die gemoeid zullen zijn met het realiseren van het optimale huisvestingsscenario vanuit omroepbreed perspectief. Met dit huisvestingsscenario wordt een efficiencyslag beoogd, die moet bijdragen aan het behalen van de bezuinigingsdoelstelling.

Nadat de herhuisvestingplannen verder zijn uitgewerkt en duidelijk wordt welke investeringen door welke omroep gedaan moeten worden om tot een optimaal huisvestingscenario te kunnen komen, zal uitkering plaatsvinden vanuit de voorziening Herhuisvesting landelijke publieke omroep. Mocht er uiteindelijk geen gezamenlijk plan komen dat voldoende perspectief biedt voor structurele besparingen op de huisvesting, dan heeft de Stichting NPO alsnog een verplichting om de gelden uit te keren aan de omroepen, conform de budgetsleutel van de omroepen.

Tegenover deze hogere lasten, staan lager uitgevallen organisatiekosten en productiekosten (6,3 miljoen euro lager dan begroot). Deze waren hoofdzakelijk het gevolg van gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen, waaronder inkrimping van de organisatie en uit- of afstel van projecten op het gebied van Distributie & Uitzending.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Exploitatieoverzicht Nederlandse Publieke Omroep 2012

Omroepen

De omroepen kenden een positief exploitatieresultaat van 7,2 miljoen euro, dat met name wordt veroorzaakt door positieve resultaten van de KRO (3,9 miljoen euro), MAX (1,5 miljoen euro) en NCRV (1,3 miljoen euro). Bij de KRO en MAX werd het positieve resultaat met name verklaard door de lager uitgevallen productiekosten in combinatie met hoger uitgevallen baten door de inzet van Reserve voor media-aanbod (onderdeel van de baten media-aanbod) en hogere programma-gebonden bijdragen van derden (sponsoring), waar-onder het CoBO en het Mediafonds. Bij de NCRV was sprake van een positief resultaat uit programma-bladen door hogere inkomsten uit abonnements-gelden en besparingen op algemene kosten. Ook de verkoop van formats in het buitenland droeg bij aan het positieve resultaat van de NCRV. Ook was bij meerdere omroepen sprake van lagere organisatiekosten, als gevolg van reeds doorgevoerde bezuinigings-maatregelen.

Negatieve resultaten: NTR (0,9 miljoen negatief), VARA (0,8 miljoen negatief), TROS (0,2 miljoen negatief), RKK (0,2 miljoen negatief) en BNN (0,1 miljoen negatief).). Het negatieve resultaat van de NTR werd veroorzaakt door over te dragen Reserve voor media-aanbod als gevolg van verlaging van het normbe-drag (op grond de bindende regeling Raad van Bestuur Stichting NPO). Bij de VARA was met name sprake van lagere baten media-aanbod. Dit werd deels gecompenseerd door lagere directe productiekosten, per saldo ontstond uiteindelijk echter een negatief resultaatseffect van 0,8 miljoen euro. Het negatieve resultaat van de TROS was onder meer het gevolg van een lager resultaat uit neven- en verenigingsactiviteiten en hogere directe productie-kosten. Hogere directe productiekosten waren ook de oorzaak van het negatieve resultaat bij RKK. Doordat deze slechts deels gecompenseerd werden door hogere baten media-aanbod, is er sprake van een resultaatseffect. Bij BNN was onder meer sprake van incidentele kosten als gevolg van de implementatie van bezuinigingsmaatregelen.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Exploitatieoverzicht Nederlandse Publieke Omroep 2012

Exploitatieresultaat en (overgedragen) Reserve voor media-aanbod

Het exploitatieresultaat van de omroepen en de Stichting NPO werd beïnvloed door overdracht en inzet uit Reserve voor media-aanbod. Zoals eerder beschreven heeft de Stichting NPO de taak om te programmeren en te begroten voor de Nederlandse Publieke Omroep. Daarbij stuurt de Stichting NPO op de optimale inzet van beschikbare middelen om het best mogelijke uitzendschema te realiseren, vanuit reguliere jaarbudgetten en vanuit beschikbare reserves.

Op grond van Artikel 2.174, eerste lid, van de Mediawet kunnen omroepen, met toestemming van de Raad van Bestuur Stichting NPO, gelden voor de verzorging van media-aanbod reserveren. In 2005 heeft de Raad van Bestuur NPO een bindende regeling afgegeven waarin is opgenomen dat het bedrag aan Reserve voor media-aanbod dat boven een door de Raad van Bestuur vastgesteld maximum uitkomt, aan de Stichting NPO moet worden overgedragen. De door de omroepen overgedragen Reserve voor media-aanbod (ORMA) wordt vervolgens als reserve bij de Stichting NPO aangehouden voor de verzorging van het media-aanbod. De overdracht van de reserves door omroepen loopt door de exploitatierekening van de Stichting NPO heen; het zijn lasten voor de omroepen, maar baten voor de Stichting NPO. Het bedrag aan overgedragen Reserve voor media-aanbod wordt op grond van Artikel 2.176 Mediawet weer ingezet voor de programmering. De precieze overdracht van enig jaar is pas bekend als de intekening voor het volgend kalenderjaar al is gestart en (budgettair) grotendeels is ingevuld. Daardoor kunnen de gelden vaak niet in het direct opeenvolgende jaar worden toegevoegd aan de programmering. De huidige werkwijze is nu dat het geld in het daarop volgende jaar wordt ingezet.
Dit wordt mogelijk gemaakt door ontheffing van Artikel 2.176 MW, die in deze context wordt verleend door OCW. De inzet van (O)RMA in 2012 had dus betrekking op gelden die zijn opgebouwd in 2010.

Op basis van de jaarrekeningen van de omroepen is in 2012 een bedrag van 26,8 miljoen euro vastgesteld als bovenmatige reserve volgens de bindende regeling, en daarom weer overgedragen aan de Stichting NPO. Omroepen kunnen aanspraak maken op de overgedragen Reserve voor media-aanbod door het indienen van programmavoorstellen. De omroepen hebben een voorkeursrecht voor de inzet van hun eigen eerder overgedragen Reserve voor media-aanbod.
De inzet in 2012 vanuit eerder overgedragen Reserve voor media-aanbod bedroeg 8,7 miljoen euro. Dit waren baten voor de omroepen, maar lasten voor de Stichting NPO.

De overdracht en inzet van Reserve voor media-aanbod en de daarbij behorende transacties tussen omroepen en Stichting NPO had geen effect op het exploitatieresultaat van de Nederlandse Publieke Omroep als geheel. Het overschrijden van de 10%-norm, zoals in 2012 het geval is, had een negatief effect op het exploitatieresultaat.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Baten en Lasten Nederlandse Publieke Omroep

Baten Nederlandse Publieke Omroep

In aanvulling op het OCW-budget (baten media-aanbod) genereert de Nederlandse Publieke Omroep ook eigen baten die, direct via bijdragen aan de programmering of na aftrek van kosten bij neven- en verenigingsactiviteiten, ingezet worden voor de financiering van programma's. Deze baten betreffen enerzijds programmagebonden bijdragen, voornamelijk bijdragen uit het Mediafonds, CoBO en overige derden (sponsoring). Anderzijds hebben deze baten betrekking op niet-programmagebonden eigen bijdragen. Dit zijn opbrengsten uit programmabladen, (overige) nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten en overige baten (met name vergoedingen betaald door kabelmaatschappijen en overige distributeurs voor de doorgifte van televisiekanalen en Uitzending Gemist). Bij het genereren van eigen baten is de Nederlandse Publieke omroep gehouden aan de bepalingen vanuit de Mediawet.

Hierna worden de baten en lasten toegelicht, waarbij ook een vergelijking met 2011 wordt gemaakt.

Zoals in onderstaande tabel blijkt, zijn de baten met 5,6 miljoen euro gestegen ten opzichte van 2011. Dit werd vooral veroorzaakt door hogere baten media-aanbod (+7,0 miljoen euro) en hogere programmagebonden eigen bijdragen (+1,8 miljoen euro). Daartegenover stond dat de opbrengsten uit programmabladen met 5,3 miljoen euro zijn gedaald ten opzichte van voorgaand jaar. De verschillende baten kunnen als volgt worden toegelicht.

Baten media-aanbod

Het OCW-budget is opgenomen onder de baten media-aanbod en bedroeg in 2012 781,4 miljoen euro (zie onderdeel 4 van deze Financiële Terugblik 2012). De stijging ten opzichte van 2011 (van 7,0 miljoen euro) houdt onder meer verband met een bijdrage voor de superevenementen die in 2012 zijn uitgezonden (EK Voetbal en Olympische Spelen).

Baten 2012

Het totaal aan baten over 2012 bedroeg 985,0 miljoen:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Baten					
Media-aanbod	670.906	110.508	**781.414**	774.389	7.025
Programmagebonden eigen bijdragen	31.598	-	**31.598**	29.818	1.780
Opbrengst programmabladen	97.405	-	**97.405**	102.732	-5.328
Opbrengst overige nevenactiviteiten	19.286	1.909	**21.195**	21.753	-558
Opbrengst verenigingsactiviteiten	30.302	-	**30.302**	28.560	1.742
Overige bedijfsopbrengsten	77	23.047	**23.124**	22.205	919
Som der bedrijfsopbrengsten	**849.573**	**135.464**	**985.037**	**979.457**	**5.580**

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Overig: Eigen baten

Het totaal aan eigen baten 2012 bedroeg het verschil tussen de baten media-aanbod van 781 miljoen euro en de totale baten van 985 euro, te weten ruim 203,6 miljoen euro (2011: 205,1 miljoen euro). De grootste bijdrage hieraan werd geleverd door de opbrengsten uit programmabladen (97,4 miljoen euro). Dit lag 5,3 miljoen euro lager dan de opbrengst in 2011. Deze daling ligt in lijn met eerdere jaren en wordt vooral veroorzaakt door een lager aantal abonnees en teruglopende advertentieverkoop. Deze daling is bij alle omroepen met een programmablad waarneembaar, met name bij de AVRO, TROS en VARA.

De programmagebonden eigen bijdragen (met name bijdragen Mediafonds en overige sponsorbijdragen) bedroegen 31,6 miljoen. De totale stijging van 1,8 miljoen euro ten opzichte van 2011 was een saldo van met name hogere bedragen bij de NOS (1,7 miljoen hoger), NTR en KRO (beide 0,8 miljoen hoger), NCRV (0,7 miljoen hoger) en MAX en TROS (beide 0,5 miljoen euro hoger) enerzijds en lagere bedragen bij de VPRO (2,2 miljoen lager) en HUMAN (1,3 miljoen lager) anderzijds. De hoogte van de programmagebonden eigen bijdragen is sterk afhankelijk van het aantal en de omvang van (eigen) producties. Een programmareeks kan verantwoordelijk zijn voor een groot bedrag aan sponsoring. Het aantal (eigen) producties dat per jaar wordt gerealiseerd en uitgezonden varieert. Daardoor fluctueert het bedrag aan sponsoring en overige bijdragen van derden per jaar.

De verenigingsactiviteiten hebben in totaal 30,3 miljoen euro aan baten opgeleverd. Ten opzichte van 2011 lag dit bedrag 1,7 miljoen euro hoger. Dit betrof met name EO (stijging van 1,0 miljoen euro), veroorzaakt door een verhoging van door leden betaalde contributiegelden.

Het totaal aan baten uit overige nevenactiviteiten lag 0,6 miljoen euro lager ten opzichte van 2011. Bij de NTR was sprake van een daling (1,7 miljoen euro lager), omdat minder activiteiten voor Leraar 24 (Schooltv) zijn ontplooid. Daartegenover stond een stijging bij de VPRO (0,6 miljoen euro hoger) en BNN (0,5 miljoen euro hoger). Dit betrof vooral de verkoop van programma's op dvd's en overige merchandise.

De overige bedrijfsopbrengsten (23,1 miljoen euro) hebben nagenoeg geheel betrekking op vergoedingen van kabelmaatschappijen en overige distributeurs, aangevuld met baten uit geleverde diensten op het gebied van ICT, (programma)onderzoek, distributie en eindregie.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Lasten 2012

Het totaal aan bedrijfslasten over 2012 bedroeg 994 miljoen, exclusief de over te dragen Reserve voor media-aanbod en de financiële lasten:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Lasten					
Lonen en salarissen	196.841	21.965	**218.806**	218.568	239
Sociale lasten	58.002	5.582	**63.584**	59.418	4.167
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	11.984	12.585	**24.569**	14.573	9.997
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	289	0	**289**	1.445	-1.156
Directe productiekosten	518.903	85.513	**604.416**	558.237	46.179
Overige bedrijfslasten	61.130	21.179	**82.309**	75.915	6.394
Toerekening surplus BPPO	-	-	**-**	-	-
Toerekening indirecte kosten	-	-	**-**	-	-
Som der bedrijfslasten	**847.150**	**146.824**	**993.974**	**928.155**	**65.820**

Dit is een stijging van 65,8 miljoen euro ten opzichte van 2011. Deze stijging lag vooral in hogere directe productiekosten (+46,4 miljoen), afwaardering van activa (10 miljoen, zie ook pagina 13) en overige bedrijfslasten (+6,2 miljoen).

De hogere directe productiekosten hielden verband met de programmering van en rond superevenementen (EK Voetbal en Olympische Spelen) en waren met name terug te vinden bij de NOS (+38,9 miljoen). Ook bij MAX (+8,8 miljoen) was sprake van fors hogere directe productiekosten. Dit had te maken met enkele omvangrijke (drama)producties (Dokter Deen en Moeder, ik wil bij de Revue).

De stijging van de overige bedrijfslasten was het resultaat van een toevoeging van 7,3 miljoen euro aan de Voorziening herhuisvesting landelijke publieke omroep (zie pagina 13) enerzijds en een afname van de overige bedrijfslasten, per saldo van 1,8 miljoen euro, anderzijds. De afname is voornamelijk ontstaan bij de NTR, waar onder meer lagere huisvestingslasten leiden tot een totale daling van 3,8 miljoen euro ten opzichte van voorgaand jaar. Deze daling hield

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

verband met de in 2011 gemaakte kosten voor achterstallig onderhoud van het NTR Paviljoen en het per 1 september 2011 afgestoten (huur)pand van Teleac.

Financiële baten en lasten

Het totaal aan financiële baten en lasten leidde in 2012 per saldo tot een bate van 5,5 miljoen euro:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Afwijking 2012/2011
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	9	-	**9**	-	9
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	5.523	1.061	**6.584**	5.745	838
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	**0**	0	0
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	1.930	-	**1.930**	-974	2.904
Rentelasten en soortgelijke kosten	-2.708	-304	**-3.012**	-3.630	618
Som der financiële baten en lasten	**4.754**	**757**	**5.511**	**1.142**	**4.369**

Dit is een stijging van 4,4 miljoen euro ten opzichte van 2011. Deze stijging was met name het gevolg van 2,9 miljoen euro aan waardestijgingen van beleggingen en effecten die afkomstig zijn vanuit het verenigingsvermogen van de VARA. Het resultaat vanuit de financiële baten en lasten kwam ten goede aan de programmering.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Balans Nederlandse Publieke Omroep

De verkorte balans van de Nederlandse Publieke Omroep ziet er als volgt uit:

(x 1.000 euro)	2012	2011
(Im)materiële vaste activa	183.150	186.540
Financiële vaste activa	70.612	69.711
Voorraden	96.649	98.197
Vorderingen	144.908	118.390
Effecten	24.109	21.598
Liquide middelen	148.881	154.478
Totaal activa	**668.308**	**648.905**
Eigen vermogen	253.342	300.380
Voorzieningen en schulden	414.966	348.525
Totaal passiva	**668.308**	**648.905**

De (im)materiële vaste activa zijn met 3,4 miljoen euro gedaald. Dit was het resultaat van enerzijds investeringen en anderzijds afschrijvingen. Ten aanzien van het pand van de Stichting NPO heeft een bijzondere waardevermindering van 10 miljoen euro plaatsgevonden. Daar tegenover staat een investering van ruim 5 miljoen euro ten behoeve van de renovatie van het pand van de NOS.

De financiële vaste activa, bestaande uit deelnemingen en effecten die duurzaam worden aangehouden, zijn met 0,9 miljoen euro gestegen. Deze stijging werd met name veroorzaakt door aankopen binnen de effectenportefeuille van de AVRO en NCRV. De effecten worden conform de financiële richtlijnen uit het Handboek gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, naar beneden te corrigeren indien de beurswaarde of marktwaarde lager is.

De voorraden hebben betrekking op nog niet uitgezonden programma's alsmede herhalingsuitzendingen en –rechten. Het totale bedrag aan voorraden ultimo 2012 lag 1,5 miljoen euro lager ten opzichte van voorgaand jaar. Deze daling was met name terug te vinden bij MAX (-/- 2,1 miljoen), waar in 2011 de serie Dokter Deen nog in de voorraad was opgenomen. Bij de AVRO, BNN en TROS was eveneens sprake van een lagere voorraadpositie van in totaal 5,1 miljoen euro, met name doordat er meer en/of duurdere producties zijn uitgezonden en deze uit de voorraad zijn verdwenen. Bij de VARA en EO zijn de voorraden daarentegen met 5,0 miljoen euro gestegen. Bij de VARA is ultimo 2012 de dramaproductie Overspel II in de voorraad opgenomen. De stijging bij de EO werd veroorzaakt door de productie Het huis van Vincent en de Pelgrimscode. Deze producties worden nog uitgezonden.

De vorderingen lagen 26,5 miljoen euro hoger dan voorgaand jaar. Dit werd nagenoeg geheel veroorzaakt door een vordering van de Stichting NPO op de omroepen die verband houdt met over te dragen Reserve voor media-aanbod en voorfinanciering door de Stichting NPO van sportrechten na 2012. Deze stijging komt ook terug bij het totaal van de schulden.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Balans Nederlandse Publieke Omroep

De liquide middelen zijn per saldo met 5,6 miljoen euro afgenomen. Mutaties in het saldo liquide middelen worden onder meer veroorzaakt doordat een groot deel van de productie van (programma)voorraden niet gelijktijdig met het moment van uitzending plaatsvindt. Belangrijkste uitschieter is de VARA (-/-12,8 miljoen euro). Bij de VARA betreft dit onder meer Overspel II. Ook is de omroep in 2012 gestart met een ledenwerfcampagne. Deze campagne wordt gefinancierd met liquide middelen van de vereniging, niet met overheids-middelen (OCW-budget). Er is sprake van een hoger saldo liquide middelen bij MAX (+3,2 miljoen), NTR (+2,2 miljoen) en NOS (+1,7 miljoen euro).

Het totale eigen vermogen van de Nederlandse Publieke Omroep ultimo 2012 bedroeg 253,3 miljoen euro. De daling ten opzichte van 2011 bedraagt 47,0 miljoen euro en wordt grotendeels veroorzaakt door het exploitatiesaldo 2012, waar de afdracht aan de Algemene Media Reserve in is opgenomen.

Het eigen vermogen, na verwerking van het exploitatieresultaat 2012, is als volgt opgebouwd:

(x 1.000 euro)	NPO	Omroepen	Totaal
Algemene stichtings-of verenigingsvermogen omroepen		127.359	127.359
Herwaardering- en overige reserves omroepen		29.394	29.394
Reserve voor media-aanbod	14.687	34.573	49.260
Exploitatie- en bestemmingsreserves NPO tbv kerntaken en gezamenlijkheidstaken	47.329		47.329
Eigen vermogen Nederlandse Publieke Omroep	**62.016**	**191.326**	**253.342**

Het stichtings- of verenigingsvermogen betreft het vermogen opgebouwd door het verenigingsdeel van de omroepen en bestaat grotendeels uit gebouwen, die naar verwachting de komende jaren moeten worden afgeschreven. Het eigen vermogen van omroepen en hun verenigingen is zeker in deze tijden een belangrijke basis voor het verkrijgen van gunstig rekening courant bij banken, zodat producties (m.n. tv-programma's) (voor)gefinancierd kunnen worden. Deze producties worden volgens de Geld-Op-Schema-systematiek immers pas na uitzending vergoed. Herwaardering- en overige reserves ontstaan onder meer als gevolg van de verkoop van panden.

De voorzieningen en schulden zijn per saldo toegenomen met 66,4 miljoen euro. Dit betreft met name de schuld aan het Commissariaat voor de Media naar aanleiding van de 10%-norm en een toename van de schuldpositie van de omroepen aan de Stichting NPO als gevolg van (overgedragen) Reserve voor media-aanbod.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Overige gegevens

Personeel

Ultimo 2012 waren in totaal 3.522 fte's werkzaam voor de Nederlandse Publieke Omroep. Dit betekent een daling van 64 fte ten opzichte van de stand eind 2011. Het gemiddeld aantal fte's over 2012 bedroeg 3.529 (2011: 3.608). In verband met de omvangrijke bezuinigingsmaatregelen die worden doorgevoerd, is het aantal fte's ten opzichte van 2011 gedaald. Dit is vooral terug te vinden bij de Stichting NPO en NCRV. Naar verwachting zal het aantal omroepmedewerkers in 2013 als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen verder afnemen.

De lonen en salarissen (inclusief sociale lasten) zijn in totaal met 4,4 miljoen euro gestegen ten opzichte van 2011:

(x 1.000 euro)	2012	2011	Verschil
Lonen en salarissen	218.806	218.568	239
Sociale lasten	63.584	59.418	4.167
Totaal salarislasten	**282.391**	**277.985**	**4.405**

Deze stijging werd nagenoeg geheel veroorzaakt door toename van de premies voor sociale lasten.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Bijlage

Exploitatieoverzicht

(x 1.000 euro)	Radio	Televisie	Overig media-aanbod	Neven activiteiten	Verenigings-activiteiten	Indirect	NPO	Totaal 2012	Totaal 2011	Begroting 2012	Afwijking 2012/2011	Afwijking begroting
Baten												
Media-aanbod	80.654	509.294	35.793	-	-	45.164	110.508	781.414	774.389	792.492	7.025	-1%
Programmagebonden eigen bijdragen	2.360	28.342	896	-	-	-	-	31.598	29.818		1.780	
Opbrengst programmabladen	-	-	-	97.405	-	-	-	97.405	102.732		-5.328	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	19.271	-	15	1.909	21.195	21.753	14.169*	-558	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	30.302	-	-	30.302	28.560		1.742	
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	77	23.047	23.124	22.205	22.573	919	2%
Som der bedrijfsopbrengsten	**83.015**	**537.636**	**36.689**	**116.676**	**30.302**	**45.255**	**135.464**	**985.037**	**979.457**	**829.234**	**5.580**	**19%**
Lasten												
Lonen en salarissen	36.956	100.122	19.108	14.536	3.956	22.163	21.965	218.806	218.568		239	
Sociale lasten	10.831	29.859	5.705	4.185	1.116	6.305	5.582	63.584	59.418		4.167	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.192	6.147	397	2.232	138	1.879	12.585	24.569	14.573		9.997	
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	-	88	-	-	-	201	0	289	1.445		-1.156	
Directe productiekosten	29.470	396.229	16.107	57.741	19.355	-	85.513	604.416	558.237		46.179	
Overige bedrijfslasten	6.029	18.871	2.217	13.964	3.247	16.802	21.179	82.309	75.915		6.394	
Toerekening surplus BPPO	-360	-713	-	-	1.073	-	-	-	-		-	
Toerekening indirecte kosten	-	-		2.403	2.745	-5.148	-	-	-		-	
Som der bedrijfslasten	**84.119**	**550.603**	**43.535**	**95.062**	**31.630**	**42.201**	**146.824**	**993.974**	**928.155**	**837.293**	**65.820**	**19%**
BEDRIJFSRESULTAAT	**-1.104**	**-12.966**	**-6.846**	**21.614**	**-1.328**	**3.054**	**-11.360**	**-8.937**	**51.303**	**-8.059**	**-60.239**	**11%**
Opbrengst van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	9	-	-	-	9	0		9	
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	2.016	2.524	983	1.061	6.584	5.745		838	
Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	-	-	-	-	0	0			
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	1.930	-	-	1.930	-974		2.904	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-51	-221	-38	-324	-	-2.073	-304	-3.012	-3.630		618	
Som der financiële baten en lasten	**-51**	**-221**	**-38**	**1.701**	**4.454**	**-1.091**	**757**	**5.511**	**1.142**	**0**	**4.370**	**0**
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	**-1.155**	**-13.187**	**-6.884**	**23.315**	**3.126**	**1.964**	**-10.603**	**-3.426**	**52.444**	**-8.059**	**-55.870**	**-57%**
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	2.038	21.776	3.381	-23.313	-3.420	-463	-	-	-	-	-	
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	**883**	**8.589**	**-3.503**	**2**	**-294**	**1.501**	**-10.603**	**-3.426**	**52.444**	**-8.059**	**-55.871**	**-57%**
Over te dragen Reserve voor media-aanbod	-656	-25.561	-115	-	-	-501	-16.749	-43.582	-		-43.582	
EXPLOITATIERESULTAAT NA OVERDRACHT	**227**	**-16.972**	**-3.618**	**2**	**-294**	**999**	**-27.352**	**-47.008**	**52.444**	**-8.059**	**-99.453**	**-483%**
FTE gemiddeld	619	1.609	343	148	72	414	323	3.529	3.608	nvt	-79	nvt
FTE ultimo	623	1.619	338	148	76	402	315	3.522	3.586	nvt	-65	nvt

* In de (meerjaren)begroting wordt gerekend met netto resultaten op neven- en verenigingsactiviteiten

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Bijlage

Toelichting exploitatieoverzicht

Met ingang van 2011 wordt op grond van het Handboek gebruik gemaakt van een nieuw model om de exploitatierekening toe te lichten. Dit model is mede op initiatief van de Stichting NPO ontwikkeld ter bevordering van een uniforme en overzichtelijke financiële verantwoording. In het model worden de baten en lasten verdeeld over de kostendragers Radio, Televisie, Overig media-aanbod (OMA), verenigings- en nevenactiviteiten en indirecte kosten. Op deze wijze wordt het resultaat per kostendrager overzichtelijk in één model gepresenteerd, inclusief een specificatie van de verschillende baten- en lastensoorten die het resultaat bepalen.

Bij de uitsplitsing van de baten moet rekening worden gehouden dat de baten media-aanbod en programmagebonden eigen bijdragen alleen kunnen worden toegerekend aan de kostendragers Radio, Televisie en Overig media-aanbod (en indirecte kosten). Opbrengsten uit programmabladen en opbrengsten overige nevenactiviteiten worden verantwoord onder de nevenactiviteiten. Voor de kostendrager verenigingsactiviteiten is een separate regel Opbrengst verenigingsactiviteiten in het model opgenomen.

De indirecte kosten worden in een aparte kolom verantwoord. Hier wordt ook de door de Stichting NPO toegekende vergoeding voor deze kosten opgenomen. De kosten die niet direct toegerekend kunnen worden aan programma's, maar wel verband houden met het media-aanbod, zoals de kosten van hoofdredacteuren, worden verantwoord onder Radio, Televisie of OMA. De indirecte kosten voor neven- en verenigingsactiviteiten wordt toegerekend aan de regel Toerekening indirecte kosten.

In de regel Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB wordt de toerekening van het netto resultaat uit neven- en verenigingsactiviteiten aan de kostendragers Radio, Televisie en OMA duidelijk.

Toelichting begroting

De opbouw van de begroting wijkt op de volgende punten af van de realisatie:

- Vanwege het onzekere karakter wordt in de begroting geen rekening gehouden met mogelijke (sponsor)bijdragen van derden. In de realisatie worden deze baten verantwoord als Programmagebonden eigen bijdragen.
- In de begroting wordt gerekend met de netto resultaten uit neven- en verenigingsactiviteiten. Deze worden als één bedrag onder de baten verantwoord. In de realisatie worden zowel de baten als de lasten vanuit deze activiteiten opgenomen.
- Vanwege het onzekere karakter wordt in de begroting geen rekening gehouden met financiële baten en lasten.
- De begrote lasten worden als één bedrag in de begroting opgenomen omdat de Stichting NPO voorafgaand aan het boekjaar geen inzicht heeft in de individuele begrotingen van de omroepen. In de realisatie worden de kosten wel uitgesplitst, op basis van de jaarrekeningen van de omroepen.

Het begrote resultaat 2012 (8,1 miljoen euro negatief) ontstond met name door een bijdrage aan de programmering vanuit de (eerder) overgedragen reserves ten behoeve van superevenementen. Deze bijdrage in de exploitatierekening als last is opgenomen, zonder dat hier OCW-budget of overige baten tegenover staan. Door steeds per twee jaar te middelen ontstaat feitelijk elk jaar een sluitende begroting, ongeacht of er superevenementen zijn. Voor toekomstige sluitende begrotingen is de inzet uit Algemene Media Reserve onontbeerlijk.

Door op de hoofdstuknaam te klikken, gaat u direct naar het bewuste hoofdstuk

Controleverklaring bij de jaarrekening

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting Nederlandse Publieke Omroep

Verklaring betreffende de jaarrekening
Wij hebben het Financieel Jaarverslag Landelijke Publieke Omroepen gecontroleerd. Dit verslag bestaat uit een samenvatting, totaal exploitatieoverzicht LPO, totaaloverzicht balans, overige gegevens bijlage 1 exploitatieoverzicht en algemeen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Dit verslag is opgesteld door de Raad van Bestuur ('het bestuur') van Stichting Nederlandse Publieke Omroep ('NPO') op basis van de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur van de NPO is verantwoordelijk voor het opstellen van het Financieel Jaarverslag in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven. Het bestuur van de NPO is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het Financieel Jaarverslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het Financieel Jaarverslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het Financieel Jaarverslag geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het Financieel Jaarverslag. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het Financieel Jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het Financieel Jaarverslag door de NPO, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de NPO.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de NPO gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het Financieel Jaarverslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel
Naar ons oordeel is het Financieel Jaarverslag Landelijke Publieke Omroep 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving, zoals deze in de toelichting (paragraaf 'algemeen') op het Financieel Jaarverslag zijn beschreven.

Amstelveen, 23 Augustus 2013

KPMG Accountants N.V.

R.J. Groot RA